

### Zárthelyi dolgozat

- Az  $A$ ,  $B$  és  $C$  eseményekről tudjuk, hogy legalább az egyikük mindig bekövetkezik, továbbá  $A$  és  $B$  függetlenek,  $B$  és  $C$  pedig egymást kizáróak. Határozzuk meg a fenti események valószínűségét, ha  $\mathbb{P}(A | B) = \frac{1}{4}$ ,  $\mathbb{P}(C | A \cup C) = \frac{3}{4}$ , valamint  $\mathbb{P}(A \cap C) = \frac{1}{12}$  is teljesül!
- Aladár és Bea kártyáznak. Először Aladár húz két lapot egy megkevert magyarkártya-pakliból, majd ezután (a kihúzott lapok ismerete nélkül) Bea húz egy lapot Aladár kezéből.
  - Mennyi a valószínűsége, hogy Beánál piros színű lap van?
  - Mennyi a valószínűsége, hogy az Aladárnál maradt 1 darab lap is piros, feltéve, hogy Beánál piros színű lap van? (Egy magyarkártya-pakliban 32 lap van, melyekből pontosan 8 piros.)
- Válasszunk egy-egy számot egymástól függetlenül véletlenszerűen a  $[0, 2]$  és  $[0, 4]$  intervallumon. Mennyi a valószínűsége annak, hogy az összegük 3 és 5 közé esik?
- Sándor egy  $n$  hosszú bitsorozatot szeretne elküldeni Tamásnak, de tudják, hogy a csatornán, amin kommunikálnak, minden átküldött bit egymástól függetlenül 1% valószínűséggel meghibásodik, azaz egy elküldött 1-esből 0, míg egy elküldött 0-ból 1 lesz. Erre a problémára azt az egyszerű megoldást találják ki, hogy Sándor minden egyes bitet egymás után háromszor megismétel, majd megy tovább a következő bitre (és így végeredményben egy  $3n$  hosszú sortozatot küld), Tamás pedig az egymás utáni hármas blokkokból úgy dekódolja az üzenetet, hogy minden bithez tartozó hármashból a többször szereplő értéket veszi jónak (azaz ha például az 101 hármast kapja, akkor ezt 1-es értéknek veszi).  
Milyen hosszú lehet legfeljebb az elküldött eredeti üzenet (azaz maximum mekkora lehet  $n$  értéke), ha azt szeretnék, hogy az Tamáshoz legalább 99% valószínűséggel hibátlanul jusson el?
- Tekintsük az

$$f(x) = \begin{cases} \frac{(x-1)^2}{9}, & \text{ha } x \in (1; c) \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$$

hozzárendeléssel megadott függvényt, ahol  $c > 1$  egy valós paraméter.

- Határozzuk meg a  $c$  értékét úgy, hogy a fenti függvény egy folytonos valószínűségi változó sűrűségfüggvénye legyen!
  - Legyen  $X$  egy olyan valószínűségi változó, amelynek  $f(x)$  a sűrűségfüggvénye. Mennyi  $X$  várható értéke?
- 6.\* Legyen  $X$  egyenletes eloszlású a  $[0, 2]$  intervallumon és  $Y = \frac{1}{(1+X)^2}$ .
- Adjuk meg  $Y$  sűrűségfüggvényét és várható értékét!
  - Hasonlítsuk össze a  $\mathbb{P}\left(Y < \frac{1}{(1+\mathbb{E}X)^2}\right)$  és a  $\mathbb{P}(Y < \mathbb{E}Y)$  valószínűségeket!

---

**Tudnivalók:** A zárthelyi időtartama 90 perc. Számológépet lehet használni. A számszerű megoldásokat 4 értékes jegyre kerekítsük. A teljes pontszám eléréséhez a megoldás menete is szükséges, beleértve az egyes lépéseknél felhasznált tulajdonságok és tételek jelzését. A vizsga első 30 percében nem lehet a termet elhagyni.

Eloszlás neve	Jelölés	$\text{Ran}(X)$	$\mathbb{P}(X = k)$ vagy $F_X(t)$	$f_X(t)$	$\mathbb{E}(X)$
indikátor	$\mathbf{1}(p)$	$\{0, 1\}$	$p, 1 - p$		$p$
binomiális	$B(n; p)$	$\{0, 1, \dots, n\}$	$\binom{n}{k} p^k (1 - p)^{n-k}$		$np$
Poisson	$\text{Pois}(\lambda)$	$\{0, 1, \dots\}$	$\frac{\lambda^k}{k!} e^{-\lambda}$		$\lambda$
geometriai	$\text{Geo}(p)$	$\{1, 2, \dots\}$	$(1 - p)^{k-1} p$		$\frac{1}{p}$
egyenletes	$U(a; b)$	$(a; b)$	$\frac{t-a}{b-a}$	$\frac{1}{b-a}$	$\frac{a+b}{2}$
exponenciális	$\text{Exp}(\lambda)$	$\mathbb{R}^+$	$1 - e^{-\lambda t}$	$\lambda e^{-\lambda t}$	$\frac{1}{\lambda}$